

Motion till riksdagen 2011/12:U13

av **Urban Ahlin m.fl. (S)**
med anledning av prop. 2011/12:47

Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett aktivt och kraftfullt arbete i syfte att få så bred uppslutning som möjligt till konventionen om klusterammunition.

Motivering

Socialdemokraterna välkomnar att regeringen äntligen till riksdagen överlämnat en proposition om Sveriges tillträde till konventionen om klusterammunition.

Klustervapen utgör ett stort humanitärt problem dels för att de sprider ut substridsdelar över ett så stort område att det i praktiken har visat sig mer eller mindre omöjligt att undvika civila offer, dels för att de efterlämnar oexploderade substridsdelar som i krigets spår skadar och dödar civilbefolkningen. 98 procent av de människor som dött av klustervapen beräknas ha varit civila.

Konventionen om klusterammunition (CCM) handlar framför allt om att förbjuda användning, lagring, tillverkning och överföring av klusterammunition, och det bedöms att den kommer att få stor humanitär betydelse.

Socialdemokraterna har drivit på för att Sverige skulle vara bland de första 30 länderna som tillträdde konventionen, för att på så vis påskynda dess ikraftträdande. Dessvärre har regeringens agerande varit anmärkningsvärt senfärdigt genom hela processen för att få en internationell konvention mot klustervapen till stånd, alltsedan den s.k. Osloprocessens start. Genom tryck från en enig riksdag, oppositionen och många organisationer har arbetet ändå gått framåt.

Socialdemokraterna välkomnar att processen med att avveckla bombkapsel 90 nu har inletts. Vi noterar dock att exempelvis Spanien tidigare avslutat

Fel! Okänt namn på

sitt destrueringsarbete efter att på några månader ha förstört 233 261 sub-stridsdelar. Flera andra länder har inlett arbetet. Propositionen beskriver en fastslagen tidsplan för att avveckla och destruera BK 90 och vi förutsätter att detta sker så skyndsamt som möjligt. Propositionen beskriver vidare att denna avveckling ryms inom befintliga anslag. I en interpellationsdebatt i riksdagen 2008 talade utrikesministern om att ett ”icke oväsentligt antal hundra miljoner kronor” skulle behöva tillföras för att ta fram ett vapensystem som skulle kunna ersätta BK 90. Det är positivt att så inte är fallet.

Vi ställer oss frågande till varför regeringen inte vill att transit genom eller över svenskt territorium ska anses omfattas av konventionen.

I frågan om förbud mot investeringar i företag som tillverkar klusterammunition anser vi att det är viktigt att den positiva trend som kunnat ses under de senaste åren, där marknaden själv har reagerat genom att flytta investeringar från dessa företag, fortsätter. Vi förutsätter att regeringen noggrant kommer att följa frågan så att det följs upp kontinuerligt huruvida dessa åtgärder är tillräckliga eller om andra åtgärder bör övervägas.

En del av konventionen som vi lägger stor vikt vid handlar om att statsparterna ska arbeta för att stater som inte är parter i konventionen ansluter sig till denna. Såväl remissinstanser som regeringen själv påtalar också vikten av att konventionen får en så bred anslutning som möjligt.

Vi anser inte att Sverige hittills har agerat tillräckligt aktivt och pådrivande för att få denna konvention till stånd. Det är olyckligt, särskilt som Sveriges position i klustervapenfrågan är viktig. Sverige har ett stort anseende internationellt inom humanitära frågor och när det gäller nedrustning.

Sverige måste därför bedriva ett kraftfullt arbete såväl i olika internationella forum som bilateralt för att fler stater ska ansluta sig. Regeringen aviserar i propositionen olika stödinsatser man avser att genomföra, vilket vi välkomnar. Men det är bekymmersamt att regeringen under flera års tid har intagit en passiv hållning och endast motvilligt har tillmötesgått riksdagens krav på att arbeta för ett internationellt förbud mot klusterammunition. Sveriges agerande är viktigt för andra länders ställningstaganden. Men i stället för att utgöra ett gott exempel har Sverige genom hela den process som ledde fram till CCM gått bakom andra, i stället för att gå framför. Nu vill vi socialdemokrater se ett engagemang som tar sig uttryck i aktivt och kraftfullt arbete från svensk sida i syfte att få så bred uppslutning som möjligt till konventionen om klusterammunition.

Stockholm den 20 januari 2012

Urban Ahlin (S)

Carina Hägg (S)

Carin Runeson (S)

Kenneth G Forslund (S)

Kent Härstedt (S)

Olle Thorell (S)

Désirée Liljevall (S)